

Jeims Mon Endi Połpu Gos Wumb Kin Kindim

Jeims Mon Endi Połpu Ngum

¹ Na Jeims, na Gos kin, Owundu Jiisas Kraiss nge kongun wu moł. Na mon ei połup kin, enim Gos nge wumb tilap engki nga tał pei oł embin tui tonu wang kin, en enim Esrel mei si kindik kin, mei eipi konu ełe orung orung pei punjung. Na enim kin ek ka nip ngond.

Oł Embin Tui Omba Ei, Sinim Pii Gii Kapli Erpi Dinga Kindimba

² Na nge angnan noł! Kunum ełe oł embin tui kanim kanim enim kin tonu omba ei, enim kapli ka piik mułngii.

³ Nimbił erang, enim piinmin oł embin tui ei, enim kin tonu wang kin, kapli oł ei, enim paki tang kin, enim nge pii gii ombu, dinga angik mułngii

⁴ Molk kin, kapli oł dinga angk kindik kin, oł embin tui ei, ko wuk dinga angk puk kin, kapli enim wumb pii gii dinga tonu wang kin, oł kun ka ei, erik mułngii. Molk kin, enim nga epi endi sinerngii mon; ba enim kapli mendpił, oł kun ka erik mułngii.

Noman Ka Wii Sinerang Kapli Prei Erngii

⁵ Pe nga enim wumb nii endi, eim noman ka dinga pinerim kin, kapli eim Gos kin prei erpi, kii seng kin, kapli Gos eim wumb ei kin, noman

dinga ngumba. Nimbił erang Gos eim wumb pei kin, epi pei wii ngolum. Ngopu kin, nga Gos wumb ei kin, ek ngopu enermba mon.

⁶ Ba wumb ei pii gii ninjing kin, Gos kin prei erik kin, kii sik erngii ei, wumb ei nga pii gii ei, si kindik kin, kembis mił enerngii mon! Nimbił erang wumb nii endi noman tał to piimba wumb ei Gos kin prei ermba ei, ep noł pop topu mił, topu se andpi kin, orung orung enim, wumb ei yi mił, ku enmin.

⁷⁻⁸ Wumb ei nge, eim epi ei ermbii min, epi eipi ermbii ei, ni piinanim mon. Wumb ei, noman tał mił peng mołum. Wumb ei, eim Gos Owundu kin epi endi simbii ni piipi kin, noman yi to piinermba mon!

Epi Pei Simba Wu Nin, Epi Endi Sinermba Wu Ni

⁹ Nga wumb nii endi, epi endi sinermba wumb ei, Gos eim embe ambił tonu kindang kunum ei, eim ka mendpił piimba.

¹⁰ Pe nga wumb nii endi, epi pei simba wu ei, ka piipi mułang kin, Gos eim embe ambił mani kindmba. Nimbił erang epi kanim kanim pei simba ei, yi mił ond kuk simbii ka endi, top mułang kin, enim ołup erangin kin, boi boi nipi pułpeł topu kin, eipi eipi punum oł ei mił, epi kanim kanim pei simba wu ei, yi mił ku ermba.

¹¹ Yi erang kin, eni tonu opu, dinga tang kin, muł erpi, mei ełe połpu pałim epi ei kułii erpi kin kuk ka topu mołum ei, kułii erpi kin, boi boi nipi mani pułum. Pupu kin, kuk ka ei er kis mołulum. Yi mił ku, epi pei salim wu ei, kongun erpi epi

pei nga sipi pupu kin eim kulang kin, eim nge epi kanim kanim pei, pupepe topu kin, eipi eipi am ba.

¹² Wumb nii endi, eim oł embin tui kanim kanim eim to mani kindmba erang kin, eim dinga angpi kin, ko wupu mołum ei, eim ka piimba. Nga eim oł ei, to mani kindim kin, kaplı Gos ei konj kunum kunum mułngii ei, eim nirim mił, epi ka wii ei, wumb nii Gos kin noman ngołum wumb ei kin, eim epi ka wii ei wii ngumba.

¹³ Pe wumb nii endi, eim kin oł kis endi, eim to mani kindmba erang kin, eim ek yi ninermba mon. Oł ei, na to mani kindim epi ei, Gos erim. Yi ninermba mon! Oł kis ei, Gos to mani kindnermba mon! Nga yi ku Gos eim wumb endi kin, oł kis ei, “Yi erii!” ninermba mon ku!

¹⁴ Ba pe wumb nii endi, nipe oł endi, eim to mani kindpi erang kin, oł ei, eim noman to piyang kin, eim noman kis ele oł, “Yi erii!” ninim.

¹⁵ Ek ekin endi yi mił ninim. Wumb nii endi, oł kis kangil mundii mił, eim noman kis ele tonu wang kin, kaplı eim oł kis kanim kanim mengmba. Nga oł kis ei mengpi kindang kin, tonu ok, owundu mił mułang kin, kaplı eim kangil mił, kulii oł mengmba. Wumb ei, dup konu ele ngenj kumbii kis kunum kunum singii.

¹⁶ Nanim nge angnan noł mendpił! Enim piyangin, Gos oł min ek endi, enim kin nim kin, ek kend to ngunermba mon!

¹⁷ Ngunerang kin, epi ka wii ei, wii ngołum epi ei nin, epi kun ka wii ngołum epi ei, tonu epin konu ele Erinjpin Gos sinim kin mani onum. Wang kin, Erinjpin Gos ei, epin konu ele, tilang kanim kanim pei eririm tilang ei, eipi eipi, mił

punum. Pupu kin, Gos ei, eim nge oł ei, eipi eipi enałim mon mendpil! Ei eim minj pıram mołum. Mułang kin, emii pałim konu ełe, min men mił ełe, Gos mulałim mon.

¹⁸ Ei eim noman ełe piipi neng kin, eim ek keimi ni pendrim mił, sinim tonu o pun yi enmin. Yi mił erang, Gos epi kanim kanim eririm epi ei, sinim o pun kin, eim nge kingam ambłam noł kumna mołmun.

Gos Ek Piik Kin, Nga Ekii Sik Erngii

¹⁹ Nanim nge angnan noł, enim ek ei pii kun erngii! Wumb pei kaplı, ek sikir piik singii! Ba ningii ei, sikir piik singii mił, ninerngii mon! Nga sikir noman kis ei, tonu onermba mon!

²⁰ Wumb jikii pang noman kis tonu onum ei, Gos nge oł kun ka oł ei, enałmin mon!

²¹ Yi mił erang, oł kis kun pinałim mił epi ni, epi kanim kanim noman tuk kis mołum ei, am pei erik sipik, tor kindik kin, si kindngii. Pe enim noman ełe, to mani kindik kin, Gos kin mandring mułngii. Nga eim ek endi, enim noman tuk ełe emb mił topu kin, kindim pałim ei singii. Eim ek ei kaplı, enim nge noman tuk ełe, sipi orung simba.

²² Ba enim kaplı Gos eim ek ninim mił, ekii sik erngii! Ba enim piik pendik kin, nga ekii sinanmin ei, en enim noman ełe ek kend tok ngonmun.

²³ Yi mił, wumb nii endi, eim Gos ek ninim mił piinim; ba Gos ek ninim mił, ekii sipi enermba wu ei, eim ouru ninim yi mił, wumb endi eim kirapi ełe kaninim ei, eim kumb ningił sałim mił, yi ku seng kin kaninim.

24 Yi mił ei, eim kumb ningił kin pei, mon kindpi kin, kan pendpi kin nga punum; ba ekii se, nga eim kumb ningił pei seng kin, kenim mił ni, sikir eim nge kumb ningił kenim mił, ouru ninim.

25 Ba wumb nii endi eim Gos lo ek kun ka pałim ełe, oł kis kan ngii mił, si kindpi, nga kanpi kin nga am ełe, minj kanpi kin noman to piipi kin, erpi mułmba wu ei, eim piipi kin, nga ouru neng piinerim; ba ek ninim mił, ekii sipi kin, kongun yi enim. Enim wu ei, oł yi erpi mołum wu ei, eim kaplı ka ka piipi kin, eim epi pei enim.

26 Pe nga wumb endi yi ni piipi, ‘Na nam pii gii nip kin; nga na wu ka mendpił moł kin; nga na Gos kin men top keimi erip ngoł,’ nimba. Ba wu ei, eim gupu anmbił ełe, ek kis kanim kanim tor wang kin; kaplı ei eim noman kin ek kend to ngopu kin, nga eim ek kuls sim, eim ‘Men top enj,’ nim; ba eim pii gii ei epi wii mił; epi keimi endi mon!

27 Pii gii keimi niłmin oł ei nin, Gos kin keimi men tok ełmin oł ei, Gos eim ningił ełe kun ka mendpił pim kin, nga oł penj endi pinalim. Pinerang kin, Erinjing Gos nge oł kun ka mendpił salim ei, yi mił; kangi ambił menjing erinjing koltmun ei paki tok kin, kanik kun erik se mułngii! Amb ombu wenjing kułangin kin, wu mołmun ombu paki tok kin, kanik kun erik kin, se mułngii! Pe Gos nge oł kun ka mendpił salim ei, enim mei kin, kanim kanim oł penj ombu, buł ngok kin enim am oł kun ka mendpił, yi erik kin molk pungi.

2

Wumb Pei Ende Mił, Kaimb Sik Ngungii

¹ Nanim nge angnan noł! Enim Jiisas Kraissinim nge Owundu ɛle, pii gii ninmin ei, eim Owundu nge tilang owundu pułwu mołum. Mołpu kin, eim kin pii gii ninjing kin, enim wumb kombur embe punum wumb ei kin, oł ka erik ngok kin, nga embe punanim wumb ei kin, buł ngok kin, noman to piinarik kin, paki tunanmin. Yi mił oł ei, enerngii mon!

² Pe nga, wu endi epi kanim kanim pei sałim wu ei, angil mong ku gol mondpu kin, konduk epi ka wii kindpi opu kin, enim men tołmun ngii nirik omba. Pe nga, wu endi epi kanim kanim pei sinalim wu endi, konduk ni epi, ka wii kindnarpi, opu kin enim men tołmun ngii nirik omba ku.

³ Wangil kin, enim wu epi ka wii kindpi, omba wu ei kin, noman ngok kin yi ningii, “Ya kumb ɛle, peł ka ɛle, okun kin mulii,” a ningii. Yi ningii; ba konduk ni, epi ka kindnarpi, omba wu ei kin, yi ningii, “Engnjii min, mani mei ɛle okun kin, na simb sałim konu ɛle okun kin mulnjii.”

⁴ Pe enim oł yi nge enjing kin, en enim enjing oł ei, en enim noman yi mił mok tonmun min? Enim mok to kapłi kapłi kindik kin, oł kun pim mił enanmin mon! Ei enim mok tok erik kin, wumb noman erik kin, kun pindnanmin mon; ba enim noman kis ni piik kin, wumb mok tok ɛłmin.

⁵ Na nam nge angnan noł mendpil; enim piyei! Gos eim wumb mei ɛle epi kanim kanim pei sinalim wumb ei, to tonu kindpi mundang kin ok enim pii gii ɛle nge, Gos ngumba nge epi

kanim kanim pei salim mił, en enim yi mułngii!
 Yi mił molk kin, Gos okrii eim ek dinga nipi
 kind pendrim pałim ei, yi mił wumb nii, eim kin
 noman ngonmun wumb ei, Gos eim sinim tep er
 mołum konu ełe, eim enim tuk kindang mułngii.
 Yi peng kin, eim epi kanim kanim pei sinałim
 wumb ei, eim kin topu tonu kindpi, mundang kin
 mułngii.

⁶ Ba enim epi kanim kanim pei sinałim wu ei,
 enim to singambil sinmin. Ba wumb nii, enim oł
 embin tui ngok sipik kin, kos ngii sipnjing? Sipik
 kin, wumb epi kanim kanim pei sałim wumb ei
 mendpił.

⁷ Wumb epi pei sałim wumb ombu mendpił,
 enim embe ka endi, Jiisas kin sinjing ei, ek buł
 morung nik kin, yi enmin min? Ei wumb ombu
 mendpił, oł yi nge enmin.

⁸ Enim wumb nge king lo ek ni pendim mił ełe
 nge, Gos nge ek ka ełe nipi tor kindnim ei, yi mił
 ninim.

“En enim kaimb sik kin, noman kultmun mił,
 wumb enim kin mandi mołmun wumb ei
 kin, kaimb yi ku sik kin, noman ngungii!”

Kaplı, enim lo ei, ekii sinjing kin, enim oł kun ka
 erngii.

⁹ Ba nga enim wumb eipi eipi ngenj torung
 keningii mił, wumb mok tok erik ngołmun ei,
 enim oł kis, kun pinerim mił erngii. Nga lo ełe,
 ek ninim mił, enim noman tuk ełe tum. Tang kin,
 enim lo ek ei, to kindik kin, ekii sinarik, yi enmin
 ku.

¹⁰ Yi mił wumb nii endi, eim lo ek endeim nimba
 mił, ekii sinerim kin, kaplı ei yi mił, eim lo ek pei

ekii sinalim.

¹¹ Yi mił ku, Gos eim ek yi ninim, “Wu eipi nge embnjing ei, ngundnenjii mon!” Nga eim yi ku ninim, “Wumb endi to kundnenjii mon!” Pe nga nim wu eipi nge embnjing ngundnenjii ba nga wumb endi to kundun kin; kapli nim lo ek ninim mił, ekii sinan mon. Nga nim lo ek pei to kilip to poru nin kin, nga lo ek ei, nim noman tuk ele tum.

¹² Yi mił erang, Gos wumb mok topu, yi ermba mił, eim nge lo ei, oł kis nge dinga ei, to mani kindilim. Kindpi kin, lo ei nge, wumb wii kindang mułngii. Mol k piik kin, enim ek nin, oł erngii mił oł kun ka ei, er andik mol k pungii.

¹³ Pe Gos eim kos piipi kin, kii sipi orung omba kunum ei, wumb nii endi, eim wumb eipi kin kaimb sipi kin, noman kulerim wumb ei, Gos kos piipi kin, kii sipi, orung omba kunum ei, eim kin kaimb sipi oł yi nge enermba mon! Ba nga wumb kombur, wumb eipi kin, kaimb sik, noman kulk kin, kapli Gos eim kos piipi kin, kii sipi, orung omba kunum ei, en enim yi ku, kaimb sipi ngumba.

Pii Gii Pimba Mił, Nga Oł Yi Ku Erngii

¹⁴ Nanim angnan noł! Wumb endi eim yi nimba, “Nam Jiisas kin pii gii dinga pałim,” ba eim oł kanim kanim erim ele, ek yi nimba mił, pinerim mon. Kapli eim oł erpi pii gii nim mił, eim paki tumba min? Nga eim pii gii ele, kapli eim erpi kin, se orung simba min?

¹⁵⁻¹⁶ Yi mił, enim engnjing noł Jiisas kin pii gii ninjing wumb ei, alap ni, kuni ni, epi sinenang mułngii wumb ombu kin, enim ek yi mił ningii,

“Gos enim kapli paki tumba. Topu kin, kuni ka ngopu kin, ngenj ele alap pandi tang kin, muł erang mułngii!” Ba enim epi endi, wumb ombu nge sinerang mułngii wumb ei, epi ombu ngunerngii. Ngunarik kin, kapli enim wumb ei nge, paki tangin kin, er mułngii mił nenj?

¹⁷ Yi mił ku, Jiisas kin pii gii palim ningii ei, yi mił. Pii gii ei, wii mił pim kin, nga oł endi enerim kin, kapli pii gii ei, wii kulii mił, epi pimba.

¹⁸ Ba wumb endi ek yi nimba, “Nim pii gii palim. Nga na oł ka wii eł.” Kapli, na Jeims ek nip, orung kindip kin yi nind. “Nim nge pii gii ei, na andan tan; ba nim nge oł endi ełin ei, na andan tunen mon. Nga na nge oł ka wii eł ei kin, na pii gii ei, nim kin andan top ngamb kin, nim kenjii.”

¹⁹ Enim pii gii ninmin ei, Gos endeim mendpił mołum piingii ei, ka mendpił! Pe nga gui kis pii gii ninmin ei, Gos endeim mendpił mołum ku. Ba en enim yi piik kin, en enim puku sik kin, piik mołmun. Wumb endi pii gii nimba ei mendpił, ei kapli enanim.

²⁰ Enim noman pinałim wumb! Pe enim pii gii ei mendpił peng kin, enim oł ka wii endi enenjing kin, kapli enim pii gii ei, epi wii mił pimba. Pe enim ek pułe ei, pii poł tungii min?

²¹ Kumb ok, sinim kupenjpin Eiparam ei, eim Gos nge kongun erpi kin, Gos ningił ele, eim kun ka wu multum mił nenj? Ei eim kongun ele mendpił eririm kunum ei, eim kingam Aisak to kondpu kin, kulmał mił kapli kin, Gos eim ngumba nge piipi eririm.

²² Enim oł ei nge, kanik kun erngii! Erik kin, eim pii gii nirim mił ei kin, nga eim kongun erim

oꞑ ei kin, taꞑ ouni okuꞑ ende punmbuꞑ. Eim pii gii eꞑe nge erpi kin, opu oꞑ kun ka mendpiꞑ purum. Pang kin, ei eim kongun erpi kin andan turum eꞑe nge, eim pii gii am mendpiꞑ eririm.

²³ Kumb ok, Gos eim ek keimi nirim miꞑ, keimi tonu orum. “Eiparam eim Gos kin pii gii dinga nirim eꞑe nge, Eiparam eim oꞑ kun ka eꞑim wu,” ni Gos yi nirim. Nga ekii se, wumb yi niꞑmin, “Eiparam eim Gos nge puꞑ.”

²⁴ Kapꞑi pe enim piinmin ei, wumb endi Gos kin kun ka moꞑmun wumb eꞑe nge, eim oꞑ kun ka erpi kin, nga eim pii gii nipi kin, ouni ermba. Ba wu ei, pii gii mendpiꞑ nipi kin, Gos wu ei, kun ka eꞑim wu, ninermba mon!

²⁵ Yi miꞑ ku, amb Reiyap eim ok wu kin ningiꞑ erpi kin, niꞑkeng sipi kin, nga wu kanim kanim se niriꞑ seng kin, ende puꞑmun amb multum. Ba pe ei eim Josuwa kindang kin, Jura wumb konu eꞑe sirim miꞑ kenmin ni, ok wumb ei paki topu kin, yi miꞑ kuni ngopu, pandi koi erpi kin nga andꞑam eipi endi kindang puk kin, en enim nge konu eꞑe orung punjung. Oꞑ yi erim eꞑe nge, Gos amb ei kin, “Kun ka moꞑum amb,” ninim.

²⁶ Yi miꞑ, nga wumb endi muꞑmba wumb ei, eim noman tuk gui eim kin mulerim kin, wu ei wu kuꞑii miꞑ moꞑum. Nga pii gii pimba eꞑe nge, nga kongun kun ka erpi, andan tunerim kin, pii gii ei kuꞑii miꞑ pimba ku.

3

Anmbiꞑ Epi Dup Miꞑ Paꞑim

¹ Nanim angnan no! Enim wumb mołmun konu ełe, Gos nge ek emb tok ngołmun wumb pei mił mulerngii. Nimbił erang enim piinmin ei, Gos sinim mok topu kin, kii sipi orung omba kunum ełe, sinim ek emb tołmun wumb epi ngumun ei, Gos amb kii dinga owundu sipi kin, mok topu ermbe; ba Gos pii gii ninjing wumb eipi, Gos enim kin mok topu kin, giyeng ni, yi mił ermbe.

² Yi mił, sinim wumb pei mołmun ei, kunum kunum oł kun pinalim mił ełmin. Pe wumb nii endi, eim ek kanim kanim nimba mił, eim oł kun pinalim mił endi enerim kin, eim wumb kun ka mendpił mułmba. Mołpu kin, eim kaplı yi ku, eim ngenj pei, tep ka erpi kin, se mułmba.

³ Yi mił ku, kung os gupu ełe, ain mił epi endi tuk kindik pendik kin, kan ełe ambił bu nik kin, bin nik piilmin konu ełe, ambilk orung orung sengin kin, ekii sipi pułum. Yi mił erang, sinim kung os ambił ak topun kin, pei orung orung andłam sałim mił, ni piipin kin, punmun.

⁴ Yi mił nga, noł sip owundu ei, am owundu ei ni piingii ku. Noł sip ei, am owundu kis pałim; ba nga konu pop owundu topu kin, sip ei, ep noł konu ełe tuk sipłim. Ba nga tuk sip owundu ełe, tep erpi kin, kongun erpi kan se mołulum wu ei, eim bii ni piilim konu ełe, epi ambił kun erpi kin, epi kembis endi pałim ełe, ambiłpi kun kindpi kin, simbii ni piilim konu ełe, sipłim.

⁵ Ei yi mił, nga anmbił ei, ngenj ełe epi kembis mendpił pałim; ba ek pei owundu kis nipi kin, na nam kaplı epi owundu mendpił ei, ermbeii ni tangłim.

Nga dup kembis endi, kaplı erpi pepi, nupu gur

nim kin, ond owundu nin, epi kanim kanim pei, nupu poru niim.

⁶ Pe anmbil ei, dup mił pałim ei, nga anmbil ei, oł kis kun ka pinalim mił ei, piki topu mołum. Ngenj ełe ei, dup mił pei piki top mołpu kin, pe oł kis kanim kanim erpi kin, ngenj pei erpi kis mondnum. Anmbil minj erpi kin, enim ngenj nin, no pep mołmun ełe, kui dup mił, kindang nonum ei, dup konu kis dup ei, opu kin, yi mił nonum.

⁷ Wumb ya mei ełe epi kanim kanim pei, ka nin, kei nin, omu nin, ka wembii nin, epi pei ombu, wu en enim noman ełe pałim piłmin mił ombu, erangin kin ekii sik ełmin.

⁸ Ba wumb endeim kapli, eim anmbil nanim piind oł ei, “Erii!” a neng kin, ekii sipi kapli enermba mon! Anmbil ei, epi ka mon! Ei ek kis nipi tor kindilim. Yi peng kin, anmbil ei, wii kor pimba mił, pinalim mon! Ba ei epi kis kunj men mił, wumb kułngii epi tuk ełe, piki top mołulum ei, tor ołum.

⁹ Sin sinim anmbil ei kin, sinim ek ka nipin kin, Erinjpin Gos nge embe ambil tonu kindmin. Kindpin kin, nga anmbil ende, yi mił ku, ek buł ambilpin, ek kis nipin kin, wumb kin nipin wumb ei, Gos ei eim mił erpi mundum wumb ełe nge, ngonmun.

¹⁰ Gos kin ek ka ni ngok kin, nga ek kis ni ngok kin, gupu anmbil endeim ełe, tor ołum. Opu kin, nanim Gos nge wumb angnan noł! Enim enmin oł ei, oł kun ka pinalim mił, yi energii mon!

¹¹ Pe nga noł tukpu endi mułmba ei, noł ka tor wang kin, nga noł kis tor wang kin ouni, onguł min?

12 Nam angnan noł, nga ond pik kin, ond olip kin, mong ende top mułmba min? Nga ond wain, ond pik mong top mułmba min? Ei kaplı mon! Yi mił ku, nga noł tukpu ele, noł ka nin, noł kis nin ouni, tor wang kin, nunerngii mon.

Noman Ka Dinga Ei, Gos Kin Onum

13 Enim mołmun konu ele, wumb nii endi, noman ka wii nin, noman dinga peng mołum min? Wumb endi eim no pepi andpi mułum kin, kaplı eim oł kun ka er andpi kin, andan topu ngumba. Ngopu kin, ei eim noman ka pałim mił, giyeng ni erpi kin, oł ei andan tumba.

14 Ba enim wumb eipi kin, ek ngonum kin, nga en enim oł kanim kanim erik ele nge, en enim embe ambił tonu kindik erngii. Erik kin, en enim noman tuk ele pim kin, kaplı en enim noman ka wii ei, ambił tonu kindik kin, yi enerngii. Enarik kin, nga enim ek keimi ninmin ele, ek kend tok, ngunerngii mon.

15 Noman ei nge, ei Gos kin onanim mon! Ba noman ei nge, ya mei ele wumb noman. Nga noman ngenj ele nge kin, tonu onum. Nga yi ku, oł kis ei, Seisen kin, puł arim pendpi kin, tonu om.

16 Yi mił, wu endi wumb eipi kin ek ngonum kin, nga oł kis kanim kanim erik kin, nga en enim embe ambił tonu kindmin ni piik kin, kongun dinga oł kanim kanim erik kin, yi er mołmun. Wumb yi nge, oł kun ka pałim mił, yi enarik; ba oł kis kanim kanim mił elmin.

17 Ba wumb noman ka wii ei, Gos kin tonu epin konu ele, mani wang silmin ei, kumb se, am oł kun ka mendpił. Nga wumb kin noman emin ende

sek ngołmun; nga en enim wumb kin ek taki taki nik kin; nga wumb eipi ek kom ka sek piłmin; nga wumb eipi kin noman kaimb sik kin, oł ei piki topu mułangin kin, oł kun ka mendpił ełmin; nga noman ka wii oł ei, wumb endeim endeim ni, noman ende mił nik ngołmun; nga oł ei, kun ka nin, oł keimi mendpił ełmin.

¹⁸ Pe nga sinim wumb eipi kin, noman emin ende se mulnjpun kin, kaplı ei oł yi mił; sinim kuni mong aka pin taltmin ei mił; nga noman emin ende sek ngołmun oł ei, oł kun ka ei, kuni mong ka tonu wang kin, sinmin mił, yi er mułmun.

4

Mei Konu Ełe Noman Ngołmun Wumb Ei, Gos Nge Opu Orung Wumb Mołmun

¹ Pe enim opu nginmał enmin oł ei nin, nga ek mił enmin ei, jili mił tonu onum? En enim noman ełe ek kis tonu onum ei, en enim kin mendpił palim min? Pepi kin, en enim noman ełe kin, ngenj ełe aninga kopur ełe kin, opu nginmał ełmin.

² Enim epi kanim kanim simin ni piik enmin; ba epi ombu sinanmin. Yi mił piik kin, enim wumb ei to kundmun ni piimin. Nga enim wumb eipi nge epi, bun bun kułumun; ba enim epi ei kaplı sinerngii. Yi mił peng kin, enim ek mił erik kin, nga opu owundu ełmin. Enim simin ni piinmin; ba epi ei sinanmin. Nimbił erang, enim Gos kin prei erik kii sik kin, epi ei simin nik kin, yi enanmin mon.

³ Pe nga enim epi simin nik kin, prei enmin; ba epi ei sinałmin mon. Nimbił erang enim Gos kin prei erik kin, kii sinmin oł ei, kun ka pinałim mon. Ełe nge, enim ku nin epi ei sik kin, enim noman ngenj ełe nge, olkup to kindmin mił ni ełmin.

⁴ Pe enim yi mił, amb endi eim wam kin, ka mularpi pupu kin, wu eipi kin ningił erpi kin, noman kułpu erpi, andnim oł ei mił, enim yi erik pendik kin, ya mei ełe wumb oł kis epi kanim kanim pei, noman ngok kin, oł ei ełmin. Erik kin, wumb ombu, en enim, Gos nge opu orung wumb mendpił mołmun min? Pe wumb nii endi, eim erpi kin, ya mei ełe wumb oł kis epi kanim kanim noman kułmun oł ei, erpi kin, eim Gos nge opu orung wu mendpił mułmba.

⁵ Pe enim piinmin ei, Gos ek ka keimi ei, ek yi ninim mił ei, enim epi wii mił endi, ni piinmin min? Pe Gos Gui Ka sinim kin kindim ei, sinim noman tuk ełe, no pepi mułmba ni kindim ei, Gos eim noman ełe dinga kindpi ei, eim nge mendpił sinim tep erpi sepi kin, kanpi mułmbii ni piinim.

⁶ Ba Gos eim sinim kin noman ka ngołum oł ei, am owundu mendpił pałim. Yi mił, Gos eim ek ka ełe, yi ninim,

“Gos eim wumb nii endi ei, eim embe ambił tonu kindpi kin, yi ermba wumb ei kin, Gos buł ngopu kin, mon pa nimba. Ba wumb nii endi ei, eim noman ełe to mani kindim kin, kapłi wumb ei kin, Gos paki topu kin, noman ka ngumba.”

⁷ Yi mił peng kin, enim noman ełe to mani kindik kin, Gos kin mandring molk pungi. Puk kin, enim Seisen opu orung wu ei, si kindik, pui a nik

kin, dinga angangin kin, kapli eim enim si kindpi kin, tungu pupu ba.

⁸ Enim kapli molk kin, Gos eim kin mandi punjung kin, kapli Gos eim moɽpu kin, enim kin mandi omba ku. Enim angil noɽ kindik kin, was erangin kin, enim oɽ kis kun pinaɽim miɽ, er muljung wumb ei, yi miɽ erngii. Enim noman tuk eɽe kil ngok kin, er kun erngii. Enim wumb ombu, ya mei eɽe nge, oɽ kis kun pinaɽim miɽ, ekii sik kin, nga Gos nge oɽ kun ka kunum endi ekii simin nik enmin ei, noman taɽ sek enmin.

⁹ Erik kin, enim noman tuk eɽe, embin tok kin, kaimb sik kin, nga ke owundu ningii. Pe enim wumb tokuɽ enmin ei, ak tok kin ke ningii. Pe nga enim wumb ka ka piimin ei, nga ak tok kin, noman embin to piingii.

¹⁰ Enim Gos Owundu kumb eɽe, kapli embe ambilk mani kindngii. Kindik yi enjing kin, kapli Gos eim enim embe ambiɽ tonu kindmba.

Enginjpin Kin Ek To Mondpun Ninermin

¹¹ Engnjing noɽ! Enim wumb eipi endeim endeim kin, ek kis nik kin, ngunerngii mon. Nga wumb endi pupu kin, angim kin ek kis ni ngopu kin nga ek to mondpu kin nipi ngumba ei, eim Gos nge lo ek eɽe, ek kis nipi ngonum. Nga wu endi ei, Gos lo ek eɽe, ek to mondpu kin, mok tonum ku. Ba nga nim Gos lo ek eɽe, to mondpu kin, mok tokun en kin, kapli nim lo ek ei, kun ka ekii sinan mon! Ba nim lo ek ei, mok toɽun wu miɽ, endi moɽun.

¹² Gos ei eim mendpiɽ, lo ek ngoɽum wu moɽum. Nga eim mendpiɽ mok toɽum wu endi moɽum ku. Ei eim mendpiɽ, kapli wumb endi dup konu kis er

mondpu kin, nga eim wumb endi, sipi orung konj simba ku. Ba nim wumb nii, nim wumb mandi mołmun wumb ei, kaplı mok tołun wu endi mił, mołun min?

¹³ Pe enim wumb kombur ek yi niłmin wumb ei, na ek piingii! “Akip min topuł, sinim kaplı pupun kin, konu owundu ełe tuk pupun kin, pani endeim mołpun kin, kongun erpin kin, ku owundu se orung simin.”

¹⁴ Ba enim topuł, epi endi tonu omba epi ei, pii poł tunanmin. Pe enim noman konj ei, nipe mił pałim? Enim yi mił; enim kupu kuru endi ei, kunum aninga kopur pepi kin, sikir poru ninim ei, enim noman konj yi mił ku pałim.

¹⁵ Mon pim kin, enim yi mił ningii, “Pe Gos Owundu eim noman ełe, kaplı ni piim kin, kaplı sinim konj mołpun kin, oł yi mił ermin min, oł eipi mił ermin.”

¹⁶ Ba yi peng kin, en enim embe ambıl tonu kindik, “Sin sinim wumb owundu mołmun,” ni piinmin. Piik kin, noman owundu pałim ni piik kin, nilkeng sinmin oł ei, oł kis mendpił pałim.

¹⁷ Pe wumb nii endi, eim oł kun ka ełim ni piinjing; ba eim oł kun ka ei, ekii sipi enałim wu ei, eim oł kis ełim. Sinim ek ei, pii kun ermin!

5

Epi Pei Sałim Wumb Ei, Pii Kun Erngii

¹ Nga enim epi pei sałim wumb ombu, pii kun erngii! Oł embin tui kanim kanim enim kin tonu omba enim. Enim ngenj kumbii sik kin ke dinga ningii!

² Pe enim epi kanim kanim pei sałim ombu, purpu kumun ngopu kin, kis mułmba. Nga enim konduk alap nin, ka kindinmin ombu ei, epi jingamb ombu, nok poru ningii.

³ Pe enim ku gol nin, ku mong ei, oi wuraf ei talpi kin, si kindmba. Nga oi wuraf ei, enim of kis mołum ei erpi kin, peni ełe kindpi kin, andan topu ngumba. Nga epi ei, enim ngenj ełe, dup mił nopu kin, tika nimba. Enim kom ku ni, epi ka wii ei pei, akip poru nimba kunum ei nge, kułou tunjung.

⁴ Enim piingii! Wu kombur enim kin kongun erik mulnjung wu ombu, en enim nge mong aninga kopur, ambil gii ninjing. Ninjing monge ei, Gos eim piipi kin nga kongun wumb kombur ke ninmin ei pupu kin, Gos Owundu eim opu wumb epin konu ełe, mołmun tep er mołum Owundu nge, eim kom ełe, pang piinim ku.

⁵ Pe enim ya mei ełe mołmun kunum ei, epi kanim kanim pei, seng se nok kin, ka piik kin, er mołmun. Molk kin, enim kuni ka pei nok pangin pangin mił, ni piik kin, enmin. Erik mułangin kin, Gos kunum owundu tonu omba nge, mandi enim.

⁶ Enim mendpił, wumb kun ka mulnjung wumb ombu, ek ngok kin, to kundnjung wumb ei, enim kin kan wiik tok kin, nga enim opu orung erik kin, ngunenjing mon.

Kunum Olt Kui Erik Molk Kin, Prei Er Mułngii

⁷ Yi mił erang, angnan noł, enim noman tuk dinga kindik kin, of embin tui ko wuk kin, Jiisas nga orung omba nge kui erik mułngii. Pe enim piingii! Kuni taltim wu ei, kuni ka tonu omba nge kui er mołum. Mołpu kin, eim konu kumb kumb

se nin, konu kumb ekii se tumba ei nge, kui er mołum.

⁸ Enim yi ku, noman dinga kindik kin, oł embin tui ko wuk kin, kui erik mułngii! Enim noman tuk ełe, dinga to piik mułngii. Nimbił erang, Jiisas orung omba kunum mandi enim. Yi mił erang, enim noman dinga kindik kin, kui er mułngii!

⁹ Angnan noł, enim kapłi wumb ei min, wumb ei “Oł yi mił, yi mił enim,” pa nik, yi ninerngii mon! Mon pim kin, mok top elim wu ei, enim kumep kis ngumba. Enim piyei! Mok topu ermba Owundu ei, eim ngii ondu ełe mołpu kin, kui er mołum.

¹⁰ Nanim angnan noł! Enim piingii ei, Gos oł ekii se ermba oł ei, piik niłmin wu ombu, en enim Gos Owundu nge embe ełe, nik tor kindik kin, kongun yi erik. Erik kin, ngenj kumbii sik kin, oł embin tui to wuk kin, dinga angk kin, kongun erik mulnjung. Molk kin, ei enim andan mił topu ngonum ei, kapłi piik, tuk sik kin, noman to piik mułngii.

¹¹ Enim piingii! Sinim yi niłmin, “Wumb oł embin tui ko wuk kin, dinga angk kin, mołmun wumb ei, ka piingii. Enim kumb ok, wu Jop nge ek poł piłmin wu ei, noman dinga kindpi kin, oł embin tui ei, ko wupu kin, kui er mołum. Mułang kin, Gos eim noman ełe erang kin, Jop noman ka ngopu oł ei nin, kaimb sipi elim oł ei, sinim piinmin. Keimi sinim piinmin! Pe Gos Owundu sinim kin kaimb sipi kin, noman ka ngołum ku.

¹² Ba angnan noł! Epi endi kumna ermin ei yi mił. Enim muł mei nin, epi eipi endi keimi mendpił nik kin, to tonu kindnerngii mon! Ba

enim kapli ningii ei, kapli minj ningii. Nga enim mon ninjing kin, kapli mon minj ningii. Mon peng kin, enim ek ni tonu kindangin kin, ekii se Gos kumep kis enim ngang singii.

¹³ Pe enim mołmun konu ęle wumb nii endi, eim embin pimba min, ngenj kumbii endi sinim min? Ei eim kapli, Gos kin prei ermba. Pe wumb nii endi, enim kin mołmun ei, eim ka piimba ei, kapli eim Gos kin ka piipi ngopu kin, golang nipi ngumba.

¹⁴ Pe nga enim mołmun konu ęle, wumb nii endi, eim ening peng tonum min? Ei eim kapli, wumb men tołmun ngii ęle, kongun paki tok kin, tep erik mołmun wumb ei, wii tang ok, eim kin Gos prei erik ngungii. Enim Gos kin embe kii sik pendik kin, ening peng ermba wumb ei kin, kopung mur tumba kopung ei, sik kin, wumb ei ngenj ęle, bein tok kin, kopung kindngii.

¹⁵ Nga pii gii peng prei enjing kin, ening pimba wumb ei opu kin, konj pupu wii ka mułmba. Pe nga Gos Owundu eim kapli wumb ei erpi, sipi kindang kin, nga opu ening kindpi kin, konj ka mułmba. Pe nga wumb ei, eim oł kis kun pinerim endi erim kin, kapli Gos eim paki topu kin, oł kis kil ngopu si kindmba.

¹⁶ Yi mił peng kin, enim oł kis kun pinerim mił erngii ei, endi ernjing noł kin nik, tor kindik kin, ngungii. Nga enim endeim endeim kin prei erangin kin, kapli ernjing noł kin paki tumba. Topu kin, Gos en enim er ka ermba. Wumb endi kun ka mołum wumb ei, prei ermba ei, dinga pimba. Peng kin wu ei, Gos kin prei erpi ngopu kin, kapli Gos piipi, orung kindpi kin, ngołum.

¹⁷ Ngang kin, wu Elainja sinim mei wumb ngenj kumbii silmin ol ei, ngenj ende mendpiil mołmun mił, eim wu ok yi multum. Mołpu kin, eim prei dinga erpi kin, Gos ni ngopu kin, konu kumb tunermba ni piirim. Yi piipi ni ngang kin, kung pani tekliki, nga oi angil orung nga endeim opu pum. Pang kin, konu kumb endeim mani opu, tuneririm mon.

¹⁸ Pe nga, Elainja Gos kin prei erpi kin, kapli konu kumb mani opu, tumba nipi eririm. Erang kin, konu kumb owundu mani opu tang kin, mani mei ele kuni kanim kanim tonu orum.

¹⁹ Nanim angnan nol! Pe wu nii endi, enim mołmun konu ele Gos ek keimi ei, si kindik punjung kin, nga wumb endi, eim erpi kin, nga sipi orung tu wumba.

²⁰ Pe wu ei, eim yi piimba ei, wumb endi ol kis kun pinerim mił erpi endang kin, eim pupu pendpi kin, se orung tu wumba wumb ei, eim kołpu konu kis ele ba nge er mulum; ba nga erpi kin, se orung sim. Sipi erpi kin, ol kis kun pinerim mił ol kis kanim kanim pei ei, pandi topu si kindim.

Gos Nge Ek Ka Ei Sinim Kin Ngołum
The New Testament in the Nii Language of Papua New
Guinea

Nupela Testamen long tok ples Nii long Niugini

copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nii

Dialect: Central Wahgi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

57529bce-9e23-5350-904d-243a1b359818